

Заключение независимых экспертов на проект Постановления принимаются с 30.03.2018 по 30.04.2018г. по адресу: 422962, РТ, Чистопольский р-н, с. Чувашский Елтан, ул. Школьная, д.15 ,тел. 8-84342-36933

**Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Чуаш Ялтаны авыл жирлеге Башкарма комитеты**

Карар

№ 4

2018 елның 30 марты

**2018 – 2021 елларга һәм перспектива белән
2032 елга кадәр Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы Чуаш Ялтаны
авыл жирлеге муниципаль берәмлегенен
транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү программасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 255-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2013 елның 14 июнендәге 502 номерлы карары нигезендә «Жирлекләренен, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасына карата таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2013 елның 14 июнендәге 502 номерлы карары нигезендә, Чуаш Ялтаны авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Чуаш Ялтаны авыл жирлеге Башкарма комитеты

Карар итте:

1. 2018-2021 елларга һәм перспектива белән 2032 елга кадәр Чуаш Ялтаны авыл жирлеге муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.
2. Әлеге карарны Чуаш Ялтаны авыл жирлегенен мәгълүмат стендларында игълан итәргә һәм Чистай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://chistopol.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

**Чуаш Ялтаны авыл жирлеге
башлыгы:**

С.М. Егоров

Чуаш Ялтаны авыл жирлеге
Башкарма комитетының
2018 елның 30 мартындагы
4 номерлы карары белән

РАСЛАНГАН

**«2018 – 2021 елларга һәм перспектива белән 2032 елга кадәр
Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чуаш
Ялтаны авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү»**

программасы

Чуаш Ялтаны авылы

Эчтәлек

1. Програма паспорты
2. Гомуми белешмәләр
3. Ижтимагый транспорт
4. Урам-юл челтәре
5. Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре
6. Урам-юл челтәрен оптимальләштерү
7. Транспортны туктау һәм озак вакытлы саклау урыннарын оештыру
8. Жәяүлеләр урамнары һәм велосипед юллары системаларын булдыру:
мөмкинлекләре чикләнган затлар өчен киртәләрсез мохит тәэмин итү

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чуаш Ялтаны авыл жирлегене муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы паспорты

Исеме

2021 елга кадәр Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чуаш Ялтаны авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы.

Муниципаль заказ бирүче

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чуаш Ялтаны авыл жирлегене Башкарма комитеты

Программаның урнашу урыны

Россия, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чуаш Ялтаны авылы

2021 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чуаш Ялтаны авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнгән:

- «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 декабрендәге 456-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2015 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы карары нигезендә;

- Татарстан Республикасы Президентының «Муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 2016 елның 06 июнендәге 326661-МР номерлы боерыгы нигезендә.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, әлеге системаларның ышанычлылыгын арттыру һәм Чистай муниципаль районының Чуаш Ялтаны авыл жирлегендә кешеләр яшәве өчен уңайлы һәм имин шартлар тәэмин итә торган беренче чираттагы чараларны үз эченә ала.

Гомуми мәгълүмат

Әлеге муниципаль берәмлек Чистай районының көньяк өлешендә урнашкан, аның административ үзәге - Чуаш Ялтаны авылы. Чуаш Ялтаны авыл жирлегене Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы, Татар Ялтаны, Югары Кондрата, Түбән Кондрата авыл жирлекләре, шулай ук Аксубай районы белән чиктәш.

Транспорт комплексы.

Тышкы транспорт.

Авыл жирлегене территориясендә тышкы транспорт бер төр - автомобиль транспорты белән тәкъдим ителгән. Торак пунктта тышкы транспортның күләме зур түгел.

Барлығы жирлек аша төбәк әһәмиятендәге бер автомобиль юлы уза.

Чуаш Ялтаны авыл жирлеге чикләрендә автомобиль юлының озынлығы 7 км чамасы тәшкил итә. Автомобиль юлы Чуаш Ялтаны торак пункты янында уза.

Шулай итеп, Программаның тышкы транспортны үстерү өлешендә түбәндәге чаралары булачак:

1. Муниципаль берәмлекнең территорияль планлаштыруында региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чараларын исәпкә ала (бөтен чор).

2. Автомобиль юлларын перспективалы төзү коридорларын резервлау (бөтен чор).

3. Муниципаль берәмлек чикләрендә федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү өчен жир кишәрлекләрен бүлеп бирүгә ярдәм күрсәтү (бөтен чор).

4. Федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосаларыннан һәм саклау зоналарыннан файдалану режимын үтәүне тәэмин итү (бөтен чор).

Ижтимагый транспорт.

Транспорт - халыкны һәркем файдалана алырлык транспорт белән тәэмин итүче житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында продукциянең төрле төрләрен күчерә торган икътисадның һәм халыкның йөк ташуга ихтыяжларын канәгатьләндерә торган жирлек инфраструктурасының мөһим состав өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның йөк ташуга булган ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлекнең уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора.

Чуаш Ялтаны авыл жирлеге территориясендә автотранспорт предприятиеләре юк.

Чуаш Ялтаны авыл жирлеген район үзәге белән бәйләүче даими автобус транспорты хәзерге вакытта юк. Жирлектә максатчан хәрәкәт итүләрнең күбесе шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлларына туры килә.

Урам-юл челтәре.

Урам-юл челтәре торак пунктларның транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасының төп барлыкка китерүче элементы булып тора. Юллар челтәрен һәм инфраструктура объектларын жирлекне комплекслы үстерүдә үстерү иң социаль әһәмиятле мәсьәләләрнең берсе булып тора.

Жирлектә автомобиль юлларының шактый өлеше асфальт-бетон өслекле.

Чуаш Ялтаны авыл жирлегенең урам-юл челтәре үзенчәлеге

№ т./б.	Урамның исеме	Озынлыгы, м	Юл өлешенең кинңеге, м	Урамда урнашкан объектлар
	Чуаш Ялтаны авылы			
1	Школьная ур.	0,95	5	Чуаш Ялтаны авылы мәдәният йорты (Башкарма комитет администрациясе, почта, АТС), Чуаш Ялтаны урта гомуми белем бирү мәктәбе, Чуаш Ялтаны ФАПы
2	Молодежная	0,6	5	кибет
3	Совет	1,45	5	
4	Заречная ур.	0,4	5	
	Ишәле авылы			
	Октябрь ур.	1,2	5	
	Пионер ур.	0,75	5	Ишәле ФАПы, кибет
	Красноармейская урамы	0,6	5	Ишәле мәктәбе бинасы

				(Мәдәният йорты, китапханә)
	Новая ур.	0,35	5	
	Акбулат авылы			
	Октябрь ур.	0,6	5	Акбулат мәдәният йорты, кибет
	Школьная ур.	1,0	5	кибет
	Овражная ур.	0,75	5	
	Полевая ур.	0,8	5	Акбулат башлангыч мәктәбе

Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре.

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерүнең төп өстенлекләре түбәндәгеләр булырга тиеш:

- гамәлдәге урам-юл челтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;
- гамәлдәге грунт юлларында каты өслекле юллар төзү.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспортны үстерү хакимиятнең төрле баскычлары: федераль, төбәк, муниципаль уртақ тырышлыктарына юнәлдерелгән комплекслы яқын килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл жирлегенең транспорт системасын үстерүне планлаштырганда районның һәм тулаем регионның транспорт системасын перспективалы үстерүне исәпкә алырга кирәк. Авыл жирлегенең транспорт системасы регионның транспорт системасы элементы булып тора, шуңа күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерүгә бәйле барлык бурычларны хәл итү муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл ителә алмый. Программадагы күрсәткечләрне транспорт инфраструктурасын үстерү буенча барлык дәрәжәләрдәге бюджетлар катнашында гамәлгә ашыру тәкъдим ителә. Жирле үзидарә органнарының бурычлары булып дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген тәмин итү буенча оештыру чаралары, Чистай районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары өчен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр эзерләү тора.

Транспорт инфраструктурасын үстерүнең төп юнәлешләре федераль дәрәжәдә Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2008 елның 22 ноябрәндәге 1734-р номерлы боерыгы белән расланган Россия Федерациясә транспорт стратегиясә белән билгеләнә.

Транспорт стратегиясә нигезендә транспорт системасын үстерүнең стратегик максаты - конкурентлыкка сәләтле сыйфатлы транспорт хезмәтләрендә икътисадны һәм жәмгыятьне инновацион социаль юнәлешле үстерү ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Нәтижәле конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру өчен өч төп өлеш кирәк:

- конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;
- югары житештерүчәнлекле имин транспорт инфраструктурасы һәм алар конкуренциягә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре белән тәмин итәрлек дәрәжәдә кирәкле транспорт чаралары;
- транспорт хезмәтләренең тәкъдимнәр дәрәжәсен сорау өстендә арттыру өчен шартлар тудыру (югыйсә көндәшлек тирәлегә булмаячак).

Муниципаль берәмлек транспорт комплексын үстерү өлешендә гамәлләр

Программа карарлары нигезендә муниципаль берәмлекнең торак пунктларында урамнарны этаплап төзү һәм реконструкцияләүнен муниципаль максатчан программасын эшләү һәм кабул итү	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Автомобиль юллары классификациясе нигезендә жирле эһәмияттәге автомобиль юллары исемлеген раслау.	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Территорияләрне планлаштыру документларын эшләү белән комплекста хәл ителә торган юл хәрәкәте иминлеге буенча чаралар комплексын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Торак пунктлар урамнарында реконструкцияләү, ремонтлау, каты өслек урнаштыру	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Юлларны һәм тротуарларны комплекслы төзү	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Тукталыш майданчыклары жиһазы һәм жәмәгать транспорты өчен павильоннар урнаштыру	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Жирле эһәмияттәге автомобиль юлларын инвентаризацияләүне паспортлаштыруны үткөрү, жирле эһәмияттәге автомобиль юллары белән мәшгуль жир кишәрлекләрен бүлеп бирү полосаларын билгеләү, теркәү	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021
Автомобиль юлларында һәм жирлек урамнарында барлык инженерлык корылмаларының техник торышын бәяләүгә кирәкле реконструкция яисә яңа төзелеш срокларын һәм күләмнәрен билгеләү	Чуаш Ялтаны авыл жирлеге	2017-2021

Урам-юл челтәрен оптимальләштерү

Югарыда билгеләнгән өстенлекләргә туры китереп, авыл жирлегенең транспорт комплексы үсешенә өстенлекле юнәлешләре нигезендә, Программа нигезендә урам-юл челтәрен оптимальләштерү буенча түбәндәгеләр күздә тотыла.

Программа белән нормативлар нигезендә магистраль урам-юл челтәре челтәрен формалаштыру буенча тәкъдимнәр бирелә.

Авыл торак пункты һәм авыл жирлеге чикләрендә урам челтәренең төп исәп-хисап параметрлары 42.13330.2011 “Шәһәр һәм авыл жирлекләрен шәһәр төзелеше, планлаштыру һәм төзү” кагыйдәләре жыелмасы нигезендә кабул ителә.

Урам-юл челтәрен төзү нигезенә авылның гамәлдәге һәм планлаштырылган районнары арасында багланышлар санын арттыру һәм авылның урам-юл челтәрен төбәкнең автомобиль юллары системасына керту идеясе салынган.

Дәрәжә буенча урамнар иерархиясендә аларның һәркайсының аркылы профиле үтәләргә тиеш.

Генераль план проектында торак пунктның урамнары һәм юлларының проектлана торган аркылы профильләре китерелгән. Текст материаллары составында китерелгән чираттагы профильләр һәм Нигездә китерелгән чишелешләр схемалары территорияне планлаштыру, юлларны проектлау эшләрен башкарганда регламентлаштыручы нигезләмәләр буларак карала һәм тәгаенләнергә мөмкин. Үзгәрешләрнең киндәге, юл чишелешләре тибы һәм хәрәкәтнең төп юнәлешләре үзгәрешсез калырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең комплекслы транспорт схемасын эзерләгәндә, әлеге аркылы профильләр һәм чишелешләр схемалары төзәтелергә мөмкин.

Авыл урамнары һәм юллары классификациясе проектның график өлешендә сурәтлэнгән («Транспорт инфраструктурасын үстерү картасы» материалларны нигезләү буенча). Аркылы профильләре тамгалау шул ук схемада китерелгән.

Яңа торак төзелеш районнарында урамнары һәм юлларны проектлаганда кызыл сызыкларда урамнарның проект киңлеген сакларга кирәк, бу алга таба жир кишәрлекләрен тартып алу һәм урамнары киңәйтү максатыннан капитал төзелеш объектларын жиңерү буенча кыйммәтле чараларны гамәлгә ашырудан качарга мөмкинлек бирәчәк. Проектлы урамнар, норматив юнәлешләр үтәү таләбе үтәлсә өчен, шул рәвешле рельефта урнаштырылырга тиеш. Катлаулы геоморфологик факторлар булу шартларында төп урамнары проектлауга һәм төзүгә аерым игътибар бирергә кирәк.

Машина кую һәм озак вакытлы транспорт саклау урыннарын оештыру.

Авыл жирлеге территориясендә автотранспортны саклау, нигездә, предприятиеләр участкалары чикләрендә һәм жирлектә яшәүчеләрнең йорт участкаларында гамәлгә ашырыла.

Жирлектә гараж-төзелеш кооперативлары юк.

Алга таба, халыкны автомобильләштерү дәрәжәсен фаразлана торган арттыруны исәпкә алып, жәмәгать билгеләнешендәге биналар янында автомобильләр кую урыннарын оештыруны күз алдында тотарга кирәк.

Ведомство һәм йөк автомобильләре жирлекнең коммуналь-склад һәм агросәнәгать зонасында саклауда булыр дип көтелә. Халыкның жиңел автомобильләрен даими һәм вакытлыча саклау йорт янындагы кишәрлекләр чикләрендә күздә тотыла.

Өлеге бүлек буенча башкарылырга тиешле чаралар:

1. Төзелеш өчен бүлеп бирелә торган участкаларда жәмәгать билгеләнешендәге биналарның проект сыйдырышлылыгы нигезендә кирәкле санда парковка урыннары булдыруны административ чаралар белән тәмин итү (бөтен чор);
2. Хезмәт күрсәтү объектлары янында автомобильләр кую урыннарын төзү (бөтен чор);
3. Ижтимагый автомобильләр кую урыннарын оештыру.

Жәяүлеләр өчен урамнар системасын төзү: мөмкинлекләре чиклэнгән затлар өчен киртә мохитеннән башка тәмин итү.

Экологик чиста мохиткә ярдәм итү өчен, корреспонденция өчен зур булмаган кисемтәләр булганда, торак пунктлар территориясендә Программада жәяүлеләр урамнары системасы каралган.

Жирлек программасы халыкның мобиль төркемнәре аз булу өчен киртә мохите булдыруны күздә тотта. Шул максаттан чыгып, ижтимагый биналарны проектлаганда, киртә мохитеннән башка гына барлыкка килгән барлык кирәкле таләпләрне һәм тротуарларның норматив тайпылышлары булган пандуслар урнаштыру буенча таләпләр куелырга тиеш.

Өлеге бүлек буенча чаралар:

1. Күпчелектә жәяүлеләр йөри торган урамнар системасын формалаштыру (исәп-хисап вакыты - перспектива);
2. Төзүчеләрнең киртәләрсез мохит булдыру буенча таләпләрне үтәүләрен административ чаралар белән тәмин итү (бөтен чор).